

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frittal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI-GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ, a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ czimzandók. A hirdetői díjszabályzatról a kiadó hivatal ád felvilágosítást.

Szerkesztő bizottság: elnök Dr. Berde Áron; Girsik János, Szabó Sámuel, Vörös Sándor, felelős szerkesztő: Gamauf Vilmos.

Tartalom: Havi emlékeztető: Aprilis. — Gyümölcse-szeti tapasztalatok. Vidéki pomológ. — A legfontosabb három takarmánynövény termeléséről. R. J. — Egyveleg: Személyi hírek. Erdélyi gazd. egylet közgyűlése. Gazdasági tejszövetkezetek. Komlótermelési felolvasás. Csikmegyei gazd. egyleti értesítő. Kiszirtokosok majorátusa. Idősebb fák ültetése. Vízahólyag mint borderítő szer. Beárnyalás és növénytakaró befolyása a talaj phisikai tulajdonságaira. A gyümölcsfák trágyázása. — Üzleti-heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Havi emlékeztető.

Aprilis.

Ház és udvar. Megmaradt szénaboglyák és szalmakazlak ismétellen befedettek. A téli és tavaszi szelek által megrongált épületek kijavítását megkezdjük.

Kazal és asztagfenékek a trágyadombra szállítatnak, vagy szétterítve nyári almózára fölhasználhatók.

Gulyaálláson meggyült törökbuzaszár vagy egyéb szalmaféle kupokba hányva, nyári tüzelőt pótol.

Legelőkön levő vályuk, kutak, aklok használható állapotba helyeztetnek.

Szántóföld. A tavaszi szántást-vetését folytatva bevégezzük.

Veremből és pinczéből a burgonyát kiszedjük, vetésre kiválogatjuk és azonnal eke vagy kapa után elvetjük. A burgonyát vetés előtt, szabad levegőn néhány napra szétterítgetjük és meghervasztjuk, miután a tapasztalás igazolta, hogy a megfennyasztott burgonya nemcsak minőségre, hanem mennyiségre is tökéletesebb gumót terem.

A törökbuzavetést e hó közepén megkezdjük és pedig szórva, eke után, vagy sorvető géppel. Utóbbi vetésmód azért előnyös, mert a növények sorai kapáló és töltetőgő ekével mivelhetők, tehát megkíméljük a kézimunkát.

Tököt, paszulyt vethetünk a törökbuza közé.

Zöld takarmányul törökbuzát kevés csirókkal és kölessel most vethetünk. Augusztus-september hóban használandó zöld takarmányul ajánlatos e hó vége felé rozstot vetni.

A luczernások fogasolása legsürgősebb teendőink közé tartozik.

A kikelt zabvetések száraz időben meghengereztetnek.

Rét és kaszálók legeltetése szigoruan tiltatik, hacsak szénaterméseiket szándékosan apasztani nem akarjuk.

Szénamurva vagy fűmagvak, a ligetes vagy gyéren benőtt helyeken elhínthetők.

Kaszálókra ősszel hordott burgonyaszár, vagy egyéb szálas trágya összegereblyéltetik és elszállítatik.

Állattenyésztés. Az ígás ökör és lejöstehenek takarmányrozszaal élelmezhetők. Száraz takarmányhoz szokott állatokat azonban csak lassu átneuetben, szénával vagy szalmával keverve, szoktassuk hozzá.

Esőben nemcsak a talaj kergesedik meg, hanem a jármosok nyakát is feltöri a járomfa. Kisebesedés esetében az ígás marhák nyakát olomeczetes vízzel vagy szappanos borszesszel dörzsöld be.

E hó végén gulya-ménes füre kerül; szükséges azonban nekik még reggelenként kevés szénát-szalmát adni, nehogy a deres vagy egészen gyenge tütől veszedelmes hasmenést kapjanak.

Csikós kanczák kijárhatnak ugyan, de minden meghülés-től óvatnak és a gyepelés mellett rendes abrakolásban részesülnek.

A juhok már megélnék a legelőn, de el ne mulasszuk sóral ellátni őket. Hideg esőben az anyajuhok báranyaikkal fedél alá hajtandók, nehogy a fiatal gyenge állatok megfázzanak és tömeges elhullásuk által károsodjunk.

A meddő sertések ugaron, gyepen élnek, a szoptafós koczák még zsákra szorulnak, a malaczkok most szoknak ételre. Száraz, tiszta aljról folytonosan gondoskodjunk. A melegebb napok beálltával a kis malaczkok szabadba eresztetnek. A napfény neveli a szép malaczt, de természetesen csak úgy, ha a kellő élelmezés sem marad el.

Szőlő. A szőlőt általánosan kiköthjük; az első kapálást végezzük lehetőleg mélyen és darabosan, hogy levegő járja és melegedjék a talaj; meredek és hegyoldalokon gondoskodni kell, hogy a rohamos esők a föld javát le ne mossák és azért kapálás után minden ötödik sor között kapával nagyon csekély mennyiségű árkot huzunk, melyben a víz ereje mindannyiszor megtörvén, a magával sodort jó földet lerakhassa.

Uj szőlők ültetésének most az ideje; az ültetésre szánt helyet egyenes — északról délre irányuló — sorokra mérjük ki, négyszögben egymástól minden irányban 1 meter távolságra, az így kijelölt pontokon ásunk egy 45 centimeter mély, ugyanolyan hosszú és 30 centimeter széles gödröt, ennek fenekére

teszünk egy jó marék teljesen elkorhadt trágyát, reá egy ujjnyi porhanyó földet, most beléfejtjük harántékosan — a hegynek döntve — a vesszőt, úgy, hogy csak felső szeme nézzen ki a földből és a vessző a hegynek álljon, a gödröt termékeny földdel betöltjük és ha csak lehet beiszapoljuk; a vesszőnek kunmaradt hegyét pedig egy marok földdel betakarjuk. Hacsak lehet mindig gyökereket ültessünk, mert biztosabban fogannak és korábban jutnak termésre; ültetéskor úgy kell azokat megtakarítani, hogy a gyökeret kellően visszameteszük, a hajtások közül a legerősebbet egy szemre visszavágjuk, a többi teljesen lemetszük; a nap heve és a szárító szél ellen vizzel telt cseberbe állítjuk, vagy nedves pokróczba takarjuk.

Ha ezen munkákkal készen vagyunk, állítunk szőlőiskolát; az e célra szánt vesszőt egy-két hétig vízbe áztatjuk, hogy a vessző épségéről meggyőződést szerezhessünk, mire az ültetést a beiszapolás alkalmazásával végrehajtjuk. A vesszőnek fél méter hosszúságon legalább 4–5 szemmel kell bírnia, de csak olyan tőkéktől szedjük őket, melyek a faj jellegét leginkább kiűntetik, legszebben diszlenek és jó termést hoznak, erre mind-éddig kevés gondot fordítottak, pedig nagy fontosságú és követését eléggé nem ajánlhatjuk.

Pinczében az új borok másodszor lehuzatnak most már lehetőségig elzárva a légtől, mert a hosszas szürcsöléssel sok szesz és különösen sok illat menne kárba; ha borod még nem tiszta, — de különben egészséges — ne aggódj érte, majd el készül a negyedik lehuzásig, csak telve álljon mindig a hordó és tiszta legyen pinczéd!

Gyümölcsös. Ha a fák ültetését eddig nem végeztük be, úgy azt most e hónap elején okvetlenül be kell végezni. A fák gyökerei beiszapolandók, a kiültetett fák körül a földet rövid szalmával vagy polyvával hintjük be, hogy megakadályozzuk a nedvesség kigőzölgését és hogy hőmérséke mindig egyenlő maradjon. A gyenge fák mellé rakott karókat szorgalmasan meg kell vizsgálni: a rozsak és hiányzók utánpótlottnak; ezek kötéseit át- vizsgálandók, ha elromlottak vagy meggyengültek, újra kötendők. A gyümölcsfák ojtását folytatjuk. A télen megirt és előkészített jegytablák (Czinkusok) elhelyezendők.

Faiskola. A csemetek metszését, utánpótlását bevégezzük. A megfogamzott szemzés csapra metszendő. A csemete iskolák és mag- ágyások megkapálandók és tisztán tartandók. A vadoncokat mikor 3–4 levéllel bírnak, kiszedjük és szivgyökereiket átülte- téskor visszacsipdessük; ezen munkát borult időben kell végezni. Eleven kerítéseknek való csemetek kiültetendők.

Konyhakert. A magnak való növényeket, u. m. káposztafélék, répa, czékla, murek, petrezselyem, pasztinák, zeller és hagymaféléket ki kell ültetni. Mindenféle borsó, spenót, retek, répa-félék, hagamák szabadon veteményezhetők. Ha szép időjárás van, kísérletképen paszulyt is vethetünk. Korai káposzta, salátafélék és zeller a melegágyakból a szabadba kiültetendők. Burgonyát és török buzát ültessünk a konyha szükségletére. Hónapos retek és saláta szabadba vethető. Ablak nélküli melegágyakat készíttünk a szabadban kiültetendő növények, palántok számára. Melegágyakban, csepekvén, szabadba kiültetésre, diunye és ugor- kamagot vethetünk. A melegágyak gondosan szellőztetendők, meleg, napfényes időben az üvegtablák levéttetnek és estére megint visszahelyeztetnek a gyékény vagy szalmatakaróval fedet- nek be. Ha a melegágyak kezdenek kihűlni, azokat friss trágyá- val kell körül rakatni. Ugorka, paszuly, hónapos retek, saláta, melyek melegágyakban neveltetek, kiszedhetők és felhasznál- hatók.

Diszkert. Disz-fák és cserjék átültetése bevégeztetik. A túlelvélű fákat akkor kell átültetni, mikor hajtani kezdenek. A virágágyások be- ültetendők egy és két évi virágokkal, u. m. nefelejts, silene és császárszakállal. A szegélyezésre szaporított növények átülteten-

dők. Azon virágok, melyek az átültetést nem kedvelik, most rendeltetési helyökre vettettek, u. m. Collinsia, Convulvulus, Delphinium Ajacis, Escholtzia, Ipomea, Lathyrus, Lavatera, Lu- pinus, Nemophila, Reseda. A gyepeket javítjuk és a szükséghez képest ujjakat alakítunk. A gyepek széleit élesen kell levagdálni; az utaknál arra kell ügyelni, hogy egyenlő szélesek legyenek; most poronddal meg kell hordatni őket. A nyári virágok, ha az időjárás megengedi, ágyásokba kiültetendők. A szőnyeg (Teppich) ágyásoknak való növények a melegágyakból kiültetendők és az időjárás szeszélyei ellen védendők. Virágházakban a meleghazi és virágágyásokba való növények átültetendők. Az oltott cser- jéket, disz-fákat és rózsákat szokatni kell a szabad levegőhöz; ezért naponta friss szellős helyre tegyük ki. Georgina-hajtásokat le kell vagdálni és azokból porondos földbe, gyökereztetés vé- ggett dugványozni kell.

Méhészet. E hóban megnyílik a mező méheink számára, kiteheljük hát, illetőleg kibocsáthatjuk népség tekintetében gyengébb kasainkat is. A szabadban való méhészhedés megkezdésével minden figyel- münket a kellő vizsgálódásra irányozzuk. A legcsekélyebb tisztá- talanság is, ugymint penész, egérrágcsálás stb. jó éles lép- metsző késsel eltávolítandó. A lépet, ha elpenészesedve vagy egerek által megrongálva nincs, kímetszeni káros; ez ellen va- lamennyi méhészteljesítő fel is szólal, a fiasításig gyakorolt metszés pedig — a mint azt még korunkban is igen sokan te- szik, — még inkább hibáztatandó. A méhlokokon nyílásokat, repedéseket ne tűrjünk, a gyengébbek röplükait kis ujjnyira szükítsük, hogy a rablók és molypillék annál kevésbé férhesse- nek hozzájuk. A történhető meganyatlanodáson a martiusban itt módon segítünk, t. i. egyesítés által. A mely család étetési se- gélyünkre szorul, azt estefelé tisztá, egészséges, jó mézzel táplá- ljuk mindaddig, míg a mező elegendőt nyújt. Most az ideje, hogy a herelépeket kímessük és helyükbe, a mennyire csak lehet, munkás méh-sejteket alkalmazzunk.

Erdészet. A főhasznát a fák szállításán kívül a magas hegye- ken fekvő erdők letarolására terjed ki. A cserhántásra szánt erdők szintén letarolandók és a fák lehámozandók. Mellé- k- hasznát a vigályítás és szurokgyűjtés folytatandó, a köz- tes használatra kiadott területek mivelés alá veendő. A szük- séges vesszők e hóban gyűjtendők és a legeltetésre szánt te- rületek kiadandók. Erdővédelem. A falopások ellen véd- jük az erdőt és a víz által okozott károk helyreállítására, va- mint a behajtott marhák által okozható károk elhárítására figye- lemlemmel legyünk. Erdőmivelés. A vetés, ültetés és dugvá- nyozás folytatandó és az erdei kertek szorgosan gyomlálendők. Vadászás. E hónapban a faldkakasok, őzbakok, vadgalambok és vizimadarak lőhetők.

Gyümölcsészeti tapasztalatok.

(Folytatás.)

Augustus. A hó közepe felé erik a 14. Favorite de Clay, elég erős fán, nem igen terem, szép, sárga piros, nem tulságos kis, de csak közepes jóságú körte.

15. Sebastopol, erőteljes fán, bőven és gyakran te- rem, zöld, nem épp oly nagy mint 14-dik szám, de csak jó és pár nap alatt elérő gyümölcs.

16. Madame Trayve, fája félénk gyenge, nálam két- szer pusztult el termés előtt, harmadszor most erőteljesen fej- lődik, de még nem termett, ezen faj különben igazában sep- tember elején erik, kísérlet alatt van még.

17. De l'Assomption és

18. Rousselet d'Aout.

Alma. 19. Pomme Ananas, a hó vége felé, september elején érik. Gyenge fán, elég terem s bár apró piros gyümölcse igen finom ízű, csak csemege gyümölcs s annak sem kielégítő.

20. Reveilischer Birnapfel, fája erőteljes, de vagy nem jól termő, vagy későn indul termésbe, gyümölcse szép, nagy, csikos piros, még minőségéről nem ítélték határozottan. Különben ez inkább september elején érik.

21. Péche d'Irlande, most jött kísérlet alá.

September. Körte. 22. A hó első felén érik Souvenir du Congrès de Paris, gyenge fája nem minden évben termékeny, óriási nagy, aranyárga és piros gyümölcsei feltűnő szépek, fiatal fán gyümölcse némely évben kissé fanyar, ha ez vénülő fán elmuloék s bővebben teremne, elsőrendű csemege és kereskedelmi gyümölcsösé lenne.

23. Souffolk Thorn. A hó közepén kis, zöld gyümölcsei, erőteljes fán, majd minden évben, bőven teremnek, csemege gyümölcsnek nem elég jó, kereskedelmi czikknek igen jelentéktelen.

24. Nyári Pergament, érése a hó közepétől végéig, középnagy, igen jó gyümölcs, erőteljes fán, eléggé biztosan terem, csemege és kereskedelmi gyümölcs, a fáról idején leszedve, 14 napig is érik.

25. Beurée Esporen, a hó végén érik erőteljes fán, eddig nem igen termett, ha vénülő fán termékenyebbé válna, középnagy, igen jó gyümölcse, kereskedelmi czikké tenné, mert hosszas időn át érik, csemegének ajánlom.

26. Doyennée Gaubold, a hó végső napjain érik, erőteljes fán, nem bő termő és rothadásnak alávetett, gyümölcse elég nagy, elég jó, de még sem ajánlom.

Kísérlet alatt vannak: Docteur Jules Guyot aug.—szept. Fondante de Guerne és Russelet de Reims. Mind nagy tekintély által elsőrendűnek mondott fajok.

Alma. 27. Gravensteini, erőteljes fán jól terem, szép, nemes, sárga alapon piros csikos gyümölcsei kitűnők, kereskedelmi és csemege czikk egyaránt.

28. Őszi piros Calville, a hó végén érik. Gyengébb fán, de elég jól terem, középnagy gyümölcsei, piros csikosok, kellemes zamata csemege, egyéb tulajdonai kereskedelmi gyümölcsé teszik.

Sept.—Október. Körte. 29. Fondante des bois, erőteljes fán, kielégítően termi óriási gyönyörű gyümölcseit, melyek minőségileg is kitűnők, kár, hogy érési ideje is oly rövid, ez nehezíti kereskedelembé hozatalát, elsőrendű csemege gyümölcs, september közepén túl október elején érik.

30. Willam Cryst, september vége, október elején érik, gyenge, kissé kényes fán, jól terem, gyönyörű sárga, néha pirosas, nagy gyümölcsei kitűnők, és 14 napig is elérve, kitűnő csemege és kereskedelmi czikk egyaránt.

31. Broockworth Park, sept. végén október elején érik, erőteljes fán, jól terem, szép nagy zöld gyümölcse 14 napig is érik; jó kereskedelmi czikk, csemegének is bevállik, bárha nem eléggé zamatos.

32. Beurée Mouchoues, közepérs fán, bőven

terem, sept. végén október elején érik, középnagy zöld gyümölcse nem elég jó. Nem ajánlom.

33. Beurée de Nantes. Október elején érik, erőteljes fáján eddig nem jól termett, középnagy gyümölcse 29., 30. és 31. számokkal nem vetekehdetvén, nem ajánlom.

34. Beurée Superfin, jó erős fán, szép, nagy, rozsdás zöld, savanykás és zamatos gyümölcsöt hoz, de nálam nem elég bőven terem, inkább október elején, mint septemberben érik; jó csemege faj.

Október. 35. Professeur Nagy Ferencz, apró, zöld, rozsdás gyümölcsei igen kellemes izűek, olvadékonyak, de nagyon gyenge fáján bár eléggé rakott, kevés és kis gyümölcsöt hozván, nem kereskedelmi gyümölcs.

36. Leonie Bouvier. Gyenge fán, nem sok, apró, de igen jó zamatos gyümölcsöt hoz, nem ajánlom.

37. Souvenire de la reine des Belges, elég nagy, elég jó, de nem sok gyümölcsöt hoz közepérs fáján. Szintén nem versenyképes.

38. Kísérleten van Duchesse d'Angoulême Williams, rendkívül dicsért faj.

Okt.—November. 39. Mughermann, elég erőteljes fán igen szép, középnagy és kitűnő leves, zamatos gyümölcsöt hoz, de eddig keveset terem, ezért még nem ajánlom.

40. Őszi pergament, általánosan ösmert jó bőtermő gyümölcs, mint szintén

41. a Beurée d'Isambert is, utolsó bár finomabb, rövid érési idejéért, ha kereskedésre akarjuk használni, idejében leszedésére gond fordítandó.

42. Susette de Bavay. Erőteljes fán, elég nagy, éréskor sárga, rozsdás pettyes, gyümölcse, izlésem szerint legelső rendű, olvadékony zamatos, kellemes izű körte, bőven és minden évben terem. Csak kissé rohamosan érven, nagy gond fordítandó idejébeni leszedésére, hogy 10—14 napig eltartson. Legelsőrendű csemege és kereskedelmi gyümölcs. Megjegyzem, hogy a gyümölcs jegyzékek szerint jan.—februárban kellene érni, nálam okt. végén november elején mindig kész.

43. Docteur Lantier. Közepérs fán, bőven és gyakran terem, középnagy, szép hosszukás sárga-piros gyümölcsei, igen levesek, olvadékonyak, de első évi termései, kivált igen korán leszedve, kissé fanyarok, ez, ha a fa vénülésével mulnék, kitűnő csemege és kereskedelmi gyümölcsösé válnék.

44. Philipp Couvreure. Erőteljes fán, korán hoz, sok, elég nagy, szép, sárga, néha piruló gyümölcsöket, kissé rothadásnak alávetett gyümölcsei, nem elég zamatosak, de kereskedelmi gyümölcsnek ajánlható.

45. Delice Hardenpont. Elég erőteljes fán, bár sok és elég jó, de apró jelentéktelen külső gyümölcsöt hozván, nem versenyképes.

46. Beurée roux. Erőteljes fán sokat és rendszeren terem s bár igen zamatosok jó gyümölcsei, nem lévén nagyok, kereskedelmi célra nem alkalmas.

47. Salisbury, erőteljes fán, nem terem egyenletesen. Szép, középnagy, éréskor sárga és rozsdás körtéi, nem minden évben kitűnők, de mikor jól sikerültek, igen finomak.

48. Duchesse d'Angoulême. Erőtéljes fán, jól termi, óriási, igen jó gyümölcseit. Mint csemege és kereskedelmi gyümölcs ajánlható.

49. General Tottleben. Erőtéljes fán eléggé biztosan termi óriási, igen jó gyümölcseit, kár, hogy a rothadásnak nagyon alá van vetve.

50. Delice de Lovenjoul, középerős fán, biztosan és jól terem, úgy, hogy igen sok gyümölcseiből, jó kis korában eltávolítani a fáról, hogy középnagygyá fejlődhessen. Szedésére is vigyázni kell, mert igen korán szedve, jó tulajdonaiból veszít, igen jó kereskedelmi gyümölcs.

51. Prince imperial de France. Erőtéljes fán, gyakran és igen bőven terem. Szép, nagy, éréskor sárga gyümölcsei, jók, bár lehetne zamatosabb is, hosszas érési idővel bír, mely néha deczember első napjaiba benyulik. Elsőrendű kereskedelmi és elég jó csemege gyümölcs.

52. Kísérletre a nagyon ajánlott Beurréa royal de Tourin van hozatva, de még nem termelt.

Vidéki pomolog.

(Folyt. köv.)

A legfontosabb három takarmánynövény termeléséről.

Kezdjük a lóherén, van sokféle fajtája, legjobban elterjedt a piros réti lóhere — nálunk stayer lóhere neve alatt is ismeretes. S első apostola ennek a növénynek hazánkban Tessedik Sámuel néhai szarvasi ev. lelkész s lelkes gazdairó volt.

Hegyes vidékeken, a nyirkos-nedves éghajlat alatt egész széltében mindenütt termesztik. A francia fajtája finomabb.

Jó, mély talajt kíván, gyökere 1—2 meterre lenyulik.

Vethető ősszel és tavasszal is. Ősszel ott vetik, hol a tél szelid, gyenge s kifagyásától nem félnek. Rendesen árpa közé vetjük. Illetőleg, elvetjük előbb trágyázott kapásnövény (répa) után a lóherét gondosan előkészített talajba, egy kat. holdra számítván belőle 10—12 kilo magot. S ha ezzel készen vagyunk, rávetjük az árpát keresztbe, a rendes vetőmagaak $\frac{1}{3}$ -át s újból leboronáljuk. Azért jó, ha kapásnövény előzi meg, mert gyomtól tiszta talajt talál, a közbe vetett árpa pedig beárnyékolja a gyenge kelést s védi a hidegtől, a nap erős hevétől és a szárazságtól s ezenkívül meghozza a talaj azon évi termését.

Az árpát sűrűn vetni azért nem jó, mert az esetben erősen beárnyékolja a talajt s a lóhere fejlődését hátráltatja.

A lóhere a második évben adja legnagyobb termését; kétszer, háromszor megkaszálható s holdankinti termését zölden átlag: 150 mm. tehetjük. Ott, hol fűvekkel vegyest vetik 90%-et tesz ki a lóheremag, s 10%-et a fűmag, sőt néha 30%-ig is megy.

A lóherét gypsezni kell.

A luczerna még mélyebb talajt kíván, mint a lóhere, de hálásabb is nála. Legjobban kedveli az oly talajt, mely több mt. mélységig egynemű, tápláló, eléggé porhanyós, nem vizes, köves vagy futóhomok.

A meszet a talajban épp úgy megkívánja, mint az előbbi. Televényes, üde talajon (iszap-talaj) buján tenyész, magasra nő s igen leveles. Egyik vágás a másikat adja.

Hova luczernát akarunk vetni, a talajt előbb meg kell vizsgálni egy méter mélységig, nehogy drága vetőmagunk s munkánk kárba vesszen. Gyökere a luczernának 3—4 méter mélységig is lenyulik a talajba s ezen tulajdonságának köszönhetjük 8—10 évre terjedő életerejét, sőt néhol még tovább is él.

Csak tiszta, gyommentes apróra mivel földbe szabad vetni, mely előbb őszi szántást kapott. Vetése tavaszkor április hóban eszközlendő. Legjobb az egyforma violaszínű mag. A régi megbarnul, az éretlen zöld színű, az apró meg silány. Nagyon kell tehát arra ügyelni, hogy honnan vásároljuk s minő magot veszünk.

A tisztaságára is kell tekinteni, mivel a szemetes, kevert maggal kivisszük a gyomokat a luczernásra, pedig a gyom a luczernának nagy ellensége. Valamennyi között legnagyobb pedig: az arauka. Vetése úgy történik, mint a lóheréé; lazább talajon gyűrűs henger után is szokták vetni s fahengerrel vagy tövis boronával alátakarni a magját. Ha rosszul kelt, a hibás helyeket újra be kell pergetni. A maggal fősvénykedni egy szóval rosz takarékosagra vezet s így inkább sűrűbben vessük. Első évben kivált gyomlálást igényel s kiméletet. A többi években fogasolást, trágyázást.

A baltaczim, kivált szereti a száraz, könnyebb talajokat, s biztosan tenyészik ott, hol a talajban mésztartalom van jelen. Nehéz és hideg vályog — ugyszintén a szivós, nedves agyagtalajok — nem baltaczimnek valók; egyáltalában a nehéz miveletű, víznyős, gyomlepte talajokat nem kedveli, sőt nem türi; ily helyeken vagy bizonytalan a termése, vagy meg se terem. Éppen így nem az ingoványos s tözegetes talajon, mert ezek nedvesek szoktak lenni.

Homokon ellenben szépen diszlik, kivált, ha alsóbb rétege agyagos és mésztartalmas.

Szárazság s fagy nem ártanak neki, miért is a magasabb fensíkok száraz talaján ép oly otthon van, mint az Alföld lapály homokján.

Gyökereit még mélyebben ereszti le, mint a luczerna, miért is a talajt valamennyi közt a legjobban kiméli. Igen jó talajon több mint 10 évig is eltart.

Védnövénynyel, de a nélkül is vették. Védnövénye lehet tavaszi rozs, árpa, zab, vagy más zölden kaszálható takarmánynövény, csak sűrű ne legyen.

Száraz égélj alatt, tanácsosabb még ősszel vetni, mivel magja nehezen csirázik. Ugyanis magja száraz, kemény kis burokból (hüvely) van — mely annál szárazabb s keményebb, minél idősebb — s ezért kell csirázásához sok nedvesség, mit őszkor inkább feltalálhat a talajban, mint tavaszkor. Ez esetben a védnövény el is maradhat s így biztosabban kiállja a jövő nyáron a szárazságot.

A mi a vetőmag mennyiségét illeti, az változik holdankint 100—140 kilo közt.

Némelyek vetés előtt be is szokták áztatni vízbe a magját s 24—36 óráig benne hagyják.

Befogásolására ügyeljünk, mert a fogas sok magot a felszínre hoz, különben is csekély betakarás mellett a mag előbb kiszárad s nem tud csírázni.

Száraz időben vetés után jó lehangerezni.

Jó talaj és sűrű kelés mellett a baltaczim tartóssága főleg az ápolástól függ.

Mindenféle takarmánynövény kaszálásához jókor fogjunk, inkább előbb, mint később. Ez a szabály. Alkalmazandó pedig főleg a baltaczimnél, mert különben hamar megfásodik.

A mint virágzani kezd, tehát letakarítandó — ez esetben igen jó a talajon — még egy vágást remélhetünk.

50 kilo mag ára 8—10 forint.

$\frac{1}{2}$ „ lóhermag ára 50 krajczár.

$\frac{1}{2}$ „ luczernamag ára 40—50 „

Luczerna, baltaczim stb. csak annyi év után vehető ismét vissza oda, a hol azelőtt állott, a hány évig használtuk volt erre a célra ama talajt.

R. J.

EGYVELEG.

— Személyi hírek. A földmívelési ministerium által az állandó gazdasági tudósítói tiszttel Maros-Tordamegye görgényi járására nézve György Samu, m.-bölkényi lakos; mezőségi járására nézve Déry Géza, nagy-ölyvösi lakos — bizáltak meg.

* * *

— Erdélyi gazdasági egylet közgyűlése B. Kemény Gábor elnöklete alatt szép számú tagok és vendégek jelenlétében e hó 29-én d. e. 10 órakor folyt le a városház nagytermében. Elnök Öngyméltósága a közgyűlést egy szakavatott — jelen gazdasági helyzetünket ecsetelő — beszéddel (melyet jövő számunkban teljertartalmulag közlünk) megnyitván, főispán gróf Eszterházy Kálmán báró Bánffy Ádámnak Ő felsége a király által adományozott vaskorona-rendet ünnepélyesen átnyújtotta — fogadja Báró ur ez alkalommal részünkről megújított legőszintébb szerencsekívánatunkat. Ezután egyleti titkár, Gamauf Vilmos olvasá fel jelentését az egylet 1884. évi működéséről, mi helyeslő tudomásul szolgált. A pénztári jelentés az 1884. évi zárszámadásról, valamint a pénztárvizsgáló bizottság előterjesztése a jövő évi költségvetés iránt egyhangulag elfogadtatván, e. pénztárnok dr. Hintz Györgynek a pénztár lelkiismeretes, pontos kezeléseért a közgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet mond. Az állatkiállítási szakosztály 1884. évi működéséről szóló jelentését a közgyűlés tudomásul vette.

Egyleti alelnök Szabó József iudtványa a korcsmajog megvédése tárgyában elfogadtatván, a nmlgu belügyministeriumhoz orvoslás végett felterjesztetni s pártolás végett a törvényhatóságokhoz megküldetni határozatott.

Választásra kerülven a sor, titkos szavazás útján megválasztottak elnökké: Báró Kemény Gábor. I-ső alelnökké: Szabó József. II-od alelnökké: Báró Jósika Sámuel. III-ad alelnökké: Báró Bánffy Ádám. Választmányi tagokká: Balla Pál, Báró

Bánffy Ernő, Benigni Sámuel, dr. Berde Áron, gróf Bethlen Gergely, Bodor Antal, Dávid Antal, Eöry Tivadar, Filep István, Huflesz Károly, Nagy Lajos, Nagy Mór, Réti János, dr. Réthy Mór, Ritter Gusztáv, Sárosy Pál, Sipos Gábor, gróf Sweinitz Gyula, Szabó Sámuel, dr. Szentkirályi Ákos, Szigethy Miklós, Tóth Zsigmond, Tuba Lajos, Vörös Sándor. — Mely után Elnök Öngyméltósága az ülést bezárta.

Délután 4 órakor az állatkiállítási szakosztály közgyűlése folyt le az egyleti iroda helyiségében, mely teljesen a napi-rend keretében mozgott; a jegyzőkönyvet legközelebb hozzuk.

* * *
 — Gazdasági tejszövetkezetek, vagyis sajtókészítő telepek felállítása iránt Csikmegyében erőyes mozgalom indult meg. Ugyanis közelebről a földmívelési ministerium egy sajtómestert küldött le a végett, hogy a viszonyokat tanulmányozza s ott, hol a községek erre hajlandók, egy-egy telep felállítását javaslatba hozza. A sajtómester Deák Ignác közgazdasági előadó vezetése mellett tanulmány utját meg is tette. Ezen fontos gazdasági iparág meghonosításának eszméjét néhány község, nevezetesen: Gy.-Szt.-Miklós, Alfalu, Szárhegy, Ditró és Szt.-Domokos melegen felkarolta s egy-egy telep felállítására vállalkozott. E községekben a tárgyalások már folyamatban vannak s így remélhető, hogy a finom sajtóipar ott még ez évben megindítható lesz.

* * *
 — Komlótermelési felolvasás. A budapesti gazdakör e hó 26-iki ülésén Kispál Sándor küküllőmegyei közgazdasági előadó a komlótermelésről tartott előadást. Előadó mindenekelőtt indokolá, hogy mily jövedelmező ezen gazdasági ág kultiválása, ha az szakszerűen és megfelelő viszonyok között végeztetik; áttérve a komlótelep fekvésének kijelölésére, a legjobbnak az erősebb szelektől védett lankás keleti fekvést jelzi. A talajra nézve megjegyzi, hogy a komló a homokos és agyagos, valamint a televény földet kedveli, természetesen tekintettel kell lenni az altalajra is, mert a vizező altalaju föld a termelésére nem alkalmas. Ezek után leírja a komló mivélését, kezdve a rigolirozástól a termés leszedéséig, kezeléseig. A trágya alkalmazásánál érdekesnek tartjuk kiemelni, hogy legcélyszerűbbnek véli az istálló-trágya használatát s ezt is csak oly mértékben, a mennyit éppen a komló szükségel; tulságos trágyázás mindig a termés minőségének rovására történik. Termelésre inkább a finomabb fajtaju komlókat ajánlja, habár hozamuk kevesebb; de keresettebbek és sokkal nagyobb árú van. Végül az értékesítéssel is bővebben foglalkozván, egy holdnál tiszta nyereségül 220 forintot tüntet fel.

* * *
 — „Csikmegyei gazdasági egyesület Értesítője“ czim alatt derék társégyletünk külön közlőnyt ad ki, mely „minden érdekeltnek megküldetik.“ A folyószám jelzése nélkül martius 15-éről keltezett lap tulnyomó részében hivatalos közleményeket tartalmaz; van azután egy rövid gyakorlati cikk és néhány vegyes közlemény. Jellemző a kimutatás a kísérleti vetőmagvakról, hol kevés kivétellel — mely eső-, jég- vagy madárkáról szól — mindig ezen újból visszatérő phrazissal ta-

lalkozunk: „a jelentést nem küldte be.“ Vigasztalódjanak t. társaink, másutt sincs az másképp!!

* * *

— Kisbirtokosok majorátusa. A „Gazdasági Lapok“ ügyes szemleirója O. L. megemlékezvén az igazságügyministernek a képviselőházban a hitbizományok érdekében tartott beszédéről, az eszmemenetet így fűzi tovább. „Mi lehet természetesebb, mint hogy örüljünk a minister nyilatkozatának, mert felfogását mindenben helyeselhetjük. De tovább megyünk, a majorátusi intézményt még a közép és kisbirtokosra is kiterjesztendőnek véljük és hisszük, hogy nem sokára be fog következni az idő, a midőn a földbirtok tulságos mobilizálása elő gát fog vettetni. Éppen nem vezérelnek reactionarius szemponatok e felfogásunkban, de azon megdönthellen tény átérzése, hogy rendszeres fejlődő gazdaság csak bizonyos fokig megköött birtokon lehetséges; mert nem szabad szem elől tévesztelnünk ama számtalan példát, hogy a jó gazda után hány esetben jön rossz, ki évek fáradságos munkáját könnyelmű gazdálkodásával tönkre teszi. E részben különben egyenlő horderővel bír az igazságügyminister gyám és gondnoksági törvényjavaslata, mely az 1877. XX. t.-cz. 8. §-ának módosítása s mely ama becses reformot is tartalmazza, hogy a gyenge eszűek és könnyelmű pazarlók gondokság alá helyezését a fel- és leszármazókon kívül a házastárs kérelmére is elrendeli. E javaslat tartalmazza továbbá, hogy azon észgyengességben szenvedők és pazarlók ellenében, a kinnél félni lehet, hogy idővel a község terhére fognak esni, az illető gyámhatóság utasítása folytán a gondnokság alá helyezést az árvaszéki ügyész is kérelmezheti. E törvényjavaslat tehát eddig nem ismert jogokat ad a községeknek, s a korhelyek, lumpokat, szóval kik vagyonukat pazarolják, a községnek illetőleg a gyámhatóságnak joga lesz gondnokság alá helyezni. A ki a bisbirtokos életét ösmeri s látja, hogy mily rohamosan halad a pusztulás útján, az nem fogja e javaslatot a magánjogokba való illetéktelen beavatkozásnak nevezni. Ily törvényre már régen volt szükség s az uzsoratórvény kiegészítésül is tekintjük, ez által is gát levén vetve, az ellen, hogy a hirtelen gazdagodni vágyók a gyenge elméjük és könnyelmű pazarlók hibáiból minden munka és fáradság nélkül meggazdagodjanak. Végre is úgy kell venni e dolgot a hogy van. A magyar fajban a fősვნყség és pazarlás ellentétei vannak meg. A fáradhatatlan szerző apa nincs az ellen biztosítva, hogy fia vagy unokája oly nagy fáradsággal szerzett vagyonát elpazarolja. S hogy ezen állapot a nemzeti vagyonosodást épen nem mozdítja elő, azt nagyon könnyű belátni. S ez indoknál fogva üdvözölnénk örömmel, ha e javaslat mihamarább törvényerőre emelkednék.“

* * *

— Idősebb fák átültetésére nem rossz eljárást ajánl Hetschold a „Pom Mon.“-ben. Miután ugyanis gyakran igen nehéz dolgot ad idősebb fákat úgy kivenni, hogy a föld gyökereiben maradjon, Hetschold oly eljárást ajánl, mellynél a földgomolyinak a gyökereken maradása nem épen nélkülözhetlenül szükséges. Erre nevezett következőleg jött reá: Hetschold kertjében több oly 20 éves s vadonczra nemesített

gulaalakú fa volt, a melyek buja vegetációval bírtak, igen erős hajtásokkal bírtak, de termést egyáltalában nem hoztak. Hogy e fákat Hetschold termésre kényszerítse, a törzstől 80 cm. távolságnyra körülásta, a gyökereket az ásóval körben levágta és a gyökérvégeket késsel simára metszette. Véletlenségből néhányat ezen idős körtefákból más helyre kellett jövő évi ősszel átültetni. Előbbeni átültetések eredménye után itélve nem sokat bizott Hetschold az átültetés sikerében, miután azonban látta, hogy a simára metszett gyökérkévek számtalan hajszálgyökeret képeztek egy év alatt, mégis reménykedni kezdett. — A gyökertalaj-gomolyt átvinni itt sem volt lehetséges; átvitték tehát föld nélkül új helyére, hol a gyökerekre jó termékeny laza földet dobattak, a vastagabb gyökereket ismét visszametszették s a fák tövét jól megtiporták. A koronát nem metszette meg Hetschold s a jövő tavasszal is csak mérsékelten alkalmazta a metszést és ime első évben a fa keveset hajtott, a másodikban pedig telve volt a legszebb körtékkel. Ha tehát öregebb fát akarunk átültetni, az ültetést megelőzőleg tavasszal jó lesz 80 cm. távolban körben gyökereit visszametszeni s csak így ültetni át a jövő őszi, vagy tavasszal. (E. L.)

* * *

— A vízahólyag mint borderítő szer. Daczára a sokféle újabbnál újabb borderítő szerekeknek, a vízahólyagot még maig is csak leginkább és legtöbb eredménnyel használják a borkeszélők. Használat előtt kalapácsal jól összeverik, finom szálakra metszik s 24 órán át vízben áztatják; 24 óra múlva a vizet leöntik róla, bort öntenek rá és pedig minden 10 gr. vízahólyagra 1 liter savanyu, de tiszta hibátlan bort, melyben, miután a vízahólyag jól felduzzadt, tiszta kézzel összegyűjlik és tiszta vászon rongyon nyomják keresztül. Vannak, a kik a vízahólyagra előbb csak a bormennyiség egy harmadát öntik és midőn másnapra belealszik, a második harmaddal törik össze s harmadnap ismét az utolsó harmadrész borral gyurják össze, a mi nem épen rossz eljárás. Az egy hordóra szükséges vízahólyagoldatot vederben fehér habzásig fölverik tiszta nyírfasepröcskével s feltöltik a hordóba, mellyel a habzó vízahólyagos bort borostorral vagy ályukasztott tiszta léczdarabbal összeköverik. Egy hektoliter bor dorítására 1—2 gr. száraz vízahólyagot vagy ennek megfelelő mennyiségű oldatát kell venni. Ha a vízahólyagot mindjárt mind el nem használhatjuk, jól elzárjuk üvegbe s télen fagymentes hideg helyiségben, nyáron ellenben jégveremben vagy hideg pinczében lefektetve tartjuk el. Vízahólyaggal csak fehér bort szabad deríteni, mert a vörös bor színéből sokat elvesz. (Sz. B. G. L.)

* * *

— A beárnyalás és növénytakaró befolyása a talaj phisikai tulajdonságaira. Dr. Wollny beható vizsgálatok és kísérletek után a következő eredményekre jutott:

1. Élő növények, vagy növényrészek (alom, szalma, trágya stb.) által fedett talaj télen melegebb, nyáron hidegebb, mint a csupasz talaj. A hőmérséki különbség legnagyobb nyáron, legcsekélyebb tavasszal és ősszel.

2. Hirtelen légmérsékváltozásoknál, u. m. nyári időben beálló hidegeknél, vagy télen beálló meleg időjárás mellett a viszony megfordított, vagyis a fődött talaj nyáron melegebb, télen hidegebb lesz, mint a csupasz.

3. A csupasz talaj tavasszal gyorsabban melegszik át, ősszel gyorsabban hül ki, mint a fődött.

4. A növénytakaró befolyása a talaj hőmérsékletére annál érzhetőbb a tényésidő alatt, mennél inkább vannak a növények a napsugár behatásának kitéve.

5. A hőmérsékváltozások sokkal csekélyebbek a növénytakaró alatt levő talajban, mint a fődötlenél.

6. A talajtakaró hatása annál érzhetőbb, mennél sűrűbben van a talaj növényekkel benöve, illetőleg mennél vastagabb rétegben van növényrészekkel befedve. (E. L.)

* * *

— A gyümölcsfák trágyázása. A geisenheimi gyümölcs- és szőlészeti tanintézet értesítésében olvassuk a gyümölcsfák trágyázásáról a következő módokat: Tavasszal és nyáron legcélszerűbb higitott trágyalével öntözni, trágyalévet és vizet egyező mennyiségben véve, körülbelül minden 20 liter folyadékra egy marokra való fahamut számítván, összekevertetnek és több napig így hagyjuk állni, többször megkevervén azt. Az ily folyadékkal trágyázás ugy a fa növése, valamint a gyümölcsképzésre jó hatással leend. Ősszel teljesített trágyázásnál tehát ha a jövő tavasszal képződő virágrügyekre tekintettel vagyunk, legjobban alkalmazható a kali, ammoniak, superphosphát, mely is a fák köré szórattván, kissé bekapáltatik. Ezen trágyaszer a fentebb említett célra szükséges tápszereket szolgáltatja a fának, a nélkül, hogy a fákat erős növése ingerelné. Mindkét trágyanem mennyisége a fa nagyságához alkalmazkodik, kisebb fák 1—2 öntöző kanna folyadékot, avagy 1—2 marok műtrágyát kapnak, idősebb fák 3—4 öntöző kanna folyadék vagy 3—4 marék portrágyával lesznek ellátva, magas nagy fák 5—8 öntöző kanna trágyalévet, avagy 5—6 marok műtrágyát kapnak. Mennél idősebb a fa, annál távolabb, illetőleg mélyebben kellene a trágyát alkalmazni. Homokos talajban gyorsabban hat a trágya, mint nehéz kötött talajban, azért homokos talajon közvetlen azon idő előtt, midőn már hatását várjuk, kell alkalmazni. (G. L.)

Üzleti szemle.

Marha- és sertésvásárok jegyzései.

Budapesti marhavásár mart. 26-án. Őszszes felhajtás 4174 db. nagy és apró marha. — Ebből eladatott 30 db. bika, 1117 db ökör, 524 db vágó tehén, 215 db. fejős tehén, 59 db. bival, 1037 db. borju, 1292 db. bárány, — db. juh. Árak: bika darabonként 110—225 frt, ökör páronként 195—390 frt, vágó tehén páronként 140—250 frt, fejős tehén darabonként 90—190 frt, bival páronként 125—220 frt, borju darabonként 6—25 frt, bárány páronként 4—8 forint, juh páronként — frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 50—53 frt, tehénhús 48—50 frt, borjuhús 50—60 frt, bivalhús 45—47 frt.

Pozsonyi marhavásár mart. 30-án. Összes felhajtás 1228 darab, és pedig 1020 darab magyar, — darab lengyel és 208 darab német fajta. Árak 100 kilonként: magyar hizó 52—68 frt, lengyel — frt, német 60—64 frt, tehén — frt, bika — frt, bival — frt. Lábán darabonként — frtot fizettek.

Bécsi marhavásár mart. 30-án. Őszszes felhajtás 1413 drb és pedig 318 drb. magyar, 639 drb. lengyel és 206 drb. német fajta. Árak 100 kilonként: magyar hizó 52—63½ frt, lengyel 52—60 frt, német 52—63 frt, tehén — frt, bika — frt, bival — frt. Lábán darabonként — frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár mártius 27-én. (Az első magyar sertéshizláló és kölcsönelőező részvénytársaság jelentése.) Az e heti üzlet igen szűk korlátok között mozgott és az árak csökkentek.

Heti átlag árak: magyar vál. áru 260—320 klgr. nehéz 45½—46½ krral, 180—240 klgr. nehezek 44½—45½ kr. Öreg 300 klgr. túli nehéz 42—43 kr, vidéki sertés 43—44 kr. Transitóban: szerbiai 43—44 kr., románia 43—44½ kr, tüskés — krral tiszta kilogrammonként. Őszszes felhajtás: 9233 darab, összes elhajtás 5897 drb.

Bécsi sertésvásár mart. 23-án. Összes felhajtás 6940 drb. és pedig 1415 drb. nehéz, 1786 drb. középnehéz és 3739 drb. süldő. Árak 100 kilonként: nehéz 42—43½ frt, középnehéz 39—41 frt, süldő 33—45 frt; szalonna és zsír 45—50 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Eladó répamag.

Oberndorfi takarmányrépamag
metermázsánként 36 forintért, kilonként 40
krajczárért kapható.

Szabó József,
Szász-Fenes.

(3—3.) (9.)

A magyar gazdatisztek és erdészek segélyegyesülete

ajánlja a t. cz. földbirtokos és bérlő uraknak állás-közvetítő-osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való felvilágosítások díjmentesek. Ügyvezetői iroda: Budapest, papnövelde-utca 6. szám alatt.

Krocsák G. Emil,

(13—52.) (3.) e. ügyvezető.

Kívánatra árlapok és költségvetések bérmentve küldetnek.

Üzlet nagyobqítás és vízművészeti kellékek tárlata.

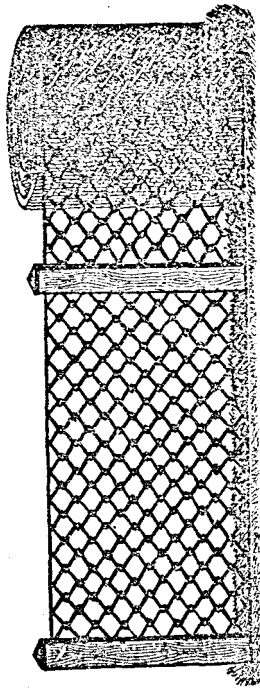
WALSCH-FERENCZ
 első magyar gép-
 és tüztöltőszerek, gyár,
 harang- és érez-öntöde
 ERDÉLYORSZÁGI FŐKÖTELEPE
 Kolozsvárt.
 Bel-Monostoruca 12. szám.

Szerelő-műhely vízvezetékek kútak s berendezésére.

(1.) Tetemesen leszállított gyári árk mellett. (13-52.)

CÉP-SODRONY-FAKÖRÖK.

Vas vagy horgonyzott vashuzalból, oszlopokkal vagy a nélkül keretek, erők, vadaskeretek, tyúkudvarok, gaztiasági telepek, ménesek stb. bekerítéséhez, továbbá ablak és üveglítő rostélyzatok stb.-hez készíttetnek

KOLLERICH PÁL ÉS FIA

(6.) cs. és kir. udvari szállítók (6-16.)

első magyar sodronyszövet, fonat és szitaáru gyárában
BUDAPESTEN, IV. ker. Ferencz-József-rakpart 21. szám.

Árjegyzék és mintalapokkal, valamint a felállítandó kívánt kerítés méreteinek megjelölésénél pontos költségjegyzékkel készségesen szolgálunk.

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Gabona mérték	tisza buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	török-buza	100 kilo		1 köbméter tűzifa	1 kilo marha-hús	
helye	napja								széna	szalma			
k r a j e z á r o k b a n													
Bécs	mártius	28	metermázsa	938	—	825	875	778	650	—	—	—	
Budapest	mártius	28	"	838	—	745	783	612	602	—	—	—	
Balázsfalva	február	19	hektoliter	525	450	400	—	225	375	300	—	280	40
Brassó	mártius	27	"	590	400	370	380	240	340	320	175	240	44
Deés	mártius	24	"	720	620	520	480	420	480	680	280	320	36
Gyula-Fehérvár	mártius	21	"	570	450	400	—	250	400	350	135	260	46
Kézdi-Vásárhely	mártius	26	"	570	460	410	400	230	400	400	100	300	40
Kolozsvár	mártius	26	"	561	—	408	—	243	420	450	220	300	48
Maros-Vásárhely	február	26	metermázsa	690	625	520	—	480	500	300	120	300	42
Nagy-Szeben	mártius	27	hektoliter	550	430	350	420	250	390	200	140	325	44-46
Nagy-Várad	mártius	24	"	510	418	395	360	265	400	280	140	380	48
Sepsi-Szent-György	mártius	30	"	580	540	400	350	220	330	300	120	175	44
Szász-Régen	mártius	26	"	562	325	350	—	250	462	340	210	240	40
Torda	mártius	28	"	550	375	375	400	330	400	300	15	250	40